

Sebezapomenutost

Samo slovo „sebezapomenutost“ sugeruje, že vědět o sobě je cosi původního, co leda může být zapomenuto. To je ovšem předsudečné pojetí, neboť vědět o sobě, uvědomovat si své „já“, není nic samozřejmého, ale naopak že to vyžaduje dosažení určité úrovně rozvíjejícího se vědomí. O „sebezapomenutosti“ můžeme tedy popravdě hovořit jenom v tom případě, že došlo z této relativně vyspělé úrovně rozvoje vědomí k jakémusi úpadku, totiž k jakémusi vytlačení, vytěsnění „sebeuvědomenosti“ a tedy naopak k jakémusi poněkud problematického ztotožnění vlastního „já“ s nějakým „nad-já“ nebo dokonce (při onom zpředmětňování a zvěčňování) s nějakým „ne-já“. – Je tu ovšem ještě další záležitost: „vědomí sebe“ může mít zejména na předlidské úrovni povahu jakési „sebestřednosti“, kdy třeba u psa nebo u kočky apod. pozorujeme, že zvíře chápe (interpretuje) téměř vše, co jeho pán nebo paní dělá, jako směřující k němu samému a k nějaké jeho potřebě nebo chuti atd. – Ovšem je tu ještě jeden možný výklad, totiž že tu „zapomenutost“ nevztahujeme k předcházejícímu „vědomí sebe“, nýbrž k sobě jakožto subjektu, který s jakousi samozřejmostí předpokládáme jako „skutečný“ (kdo by si totiž jinak vůbec něco uvědomoval? – a kdo by pak eventuálně mohl něco zapomínat?), ale který ještě „nedošel uvědomění“.

(Písek, 140809-1.)